

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2644

Vragen van het lid **Ten Broeke** (VVD) aan de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken over *een omstreden amendement op de kieswet in Bulgarije*. (Ingezonden 21 april 2009)

1
Heeft het door socialisten gedomineerde parlement van Bulgarije onlangs een wijziging van de kieswet aangenomen waarbij de kiesdrempel werd verhoogd van 4 naar 8 procent?¹

2
Is het waarschijnlijk dat door deze verandering belangrijke rechtse oppositiepartijen als de SDS en de DSB buitenspel komen te staan?

3
Heeft de Bulgaarse president Geory Parvanov een veto uitgesproken over dit amendement omdat het, zijns inziens, zou kunnen leiden tot instabiliteit? Heeft hij het amendement inmiddels teruggestuurd naar het parlement voor een onmiddellijke revisie?²

4
Wat is uw mening over dit teruggestuurde amendement, dat kennelijk om redenen van partijpolitieke opportuniteit was opgesteld?

5
Zult u de gang van zaken met betrekking tot dit amendement

nauwlettend blijven volgen en de Kamer op hoogte stellen van belangrijke ontwikkelingen daarbij?

¹ Trouw, 15 april 2009.

² Zie <http://news.za.msn.com/world/article.aspx?cp-documentid=16098053>

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) en staatssecretaris **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 14 mei 2009)

1
Op 13 april 2009 heeft het Bulgaarse parlement de kiesdrempel voor coalities verhoogd van 4 naar 8 procent. De kiesdrempel voor individuele partijen blijft ongewijzigd, dat wil zeggen 4 procent. Komende zomer (datum nog onbekend) zijn er parlementaire verkiezingen in Bulgarije.

2
Partijen die in coalitieverband deelnemen aan de komende verkiezingen en als coalitie geen 8 procent halen, zullen ten gevolge van deze wetswijziging niet in het parlement komen. De termijn waarbinnen coalities dienen te worden aangemeld, is nog niet vastgesteld. Op basis van huidige verkiezingspeilingen zou de aangekondigde rechtse coalitie van DSB-UDF moeite hebben om de nieuwe drempel te halen. Dat geldt ook voor andere mogelijke coalities.

3
Op 15 april heeft de Bulgaarse president Parvanov zijn veto uitgesproken over deze wetswijziging en het amendement naar het parlement teruggestuurd voor revisie. Naar zijn oordeel is de oude kiesdrempel van 4 procent voldoende om fragmentatie tegen te gaan en is deze in lijn met Europese standaarden. Verhoging van de kiesdrempel zou volgens hem een obstakel vormen voor pluralisme en leiden tot verhoudingen in het parlement die geen afspiegeling vormen van de wil van de kiezers. Dit zou volgens de president kunnen leiden tot instabiliteit in het parlement.

4 en 5
Het parlement heeft op 22 april 2009 tegen het presidentiële veto gestemd en daarmee nogmaals vóór het amendement gestemd. Daarmee is de wetswijziging definitief. Het amendement op de kieswet was ingediend door de conservatieve «Order, Law and Justice» partij en werd gesteund door de socialisten (BSP) en liberalen (MRF), ook in tweede instantie. De formele argumentatie was dat een hogere kiesdrempel voor coalities zou bijdragen aan meer efficiëntie. Ook zou het versnippering in het parlement voorkomen.

Zowel de coalitiepartij NMSS als enkele kleine rechtse oppositiepartijen overwegen het Constitutionele Hof te vragen om te oordelen over de grondwettelijkheid van dit amendement. Voor een dergelijk verzoek zijn 48 handtekeningen van parlementsleden nodig. Als een dergelijk verzoek er komt kan in theorie een uitspraak van het Hof nog vóór de verkiezingen van kracht worden. Er is geen beroep mogelijk tegen de uitspraken van het Hof.

Vanzelfsprekend zullen wij de ontwikkelingen in de aanloop naar, tijdens en na de verkiezingen nauwgezet volgen. Indien zich daarbij belangrijke ontwikkelingen voordoen, zullen wij de Kamer daarover nader informeren.